

Að beiðni efnahags- og viðskiptanefndar hefur fjármála- og efnahagsráðuneytið tekið saman eftirfarandi svör við athugasemdum umsagnaraðila við frumvarp til laga um breytingu á lögum um tekjuskatt, lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, lögum um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur, lögum um fjársýsluskatt, tollalögum, lögum um vörugjald af ökutækjum, eldsneyti o.fl. og lögum um búnaðargjald, með síðari breytingum (samræming og einföldun) – 356. mál.

Flestar eru athugasemdirnar við 3. gr. frumvarpsins en þar eru lagðar til breytingar á milliverðlagningarreglum 57. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt.

1. Milliverðlagningarreglur.

Tilvísun til milliverðlagningarákvæðis OECD.

Umsagnaraðilar telja flestir að ekki sé til bóta að fella brott tilvísun til leiðbeiningarreglna OECD um milliverðlagningu.

Í frumvarpinu er lagt til að bein tilvísun til leiðbeiningarreglna OECD um milliverðlagningu verði felld brott úr milliverðlagningarákvæði 57. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt. Eins og fram kemur í greinargerð með frumvarpinu eru ekki lagðar til breytingar á efni milliverðlagningarákvæðisins og eftir sem áður verður tekið mið af þeim leiðbeiningum sem gilda á vettvangi OECD á þessu sviði eins og gert er í öðrum OECD ríkjum.

Það kann engu að síður að vera óheppilegt að vísa með beinum hætti til milliverðlagningarreglna OECD í lagaákvæðinu sjálfu. Koma þar einkum til skoðunar sjónarmið íslensks réttar um aðgengileika og birtingu réttarheimilda. Gildandi leiðbeiningarreglur OECD eru ekki birtar hér á landi og þarf að kaupa sérstakan aðgang að þeim í gegnum OECD. Þá eru reglurnar ekki aðgengilegar á íslensku.

Tengsl í gegnum sameiginleg viðskipti og fjárfestingar.

Þá telja margir umsagnaraðilar tillögu frumvarpsins um að fella brott 2. másl. c-liðar 4. mgr. 57. gr. tekjuskattslaga, þar sem fjallað er um lögaðila sem teljast tengdir vegna eignarhalds eða stjórnunarlegra yfirráða einstaklinga sem tengjast fjárhagslegum böndum í gegnum sameiginleg viðskipti og fjárfestingar, til bóta.

Í 4. mgr. 57. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt eru þeir aðilar sem teljast tengdir í skilningi milliverðlagningarákvæðisins skilgreindir. Þeir aðilar sem teljast tengdir í skilningi ákvæðisins verða jafnframt skjölunarskyldir á grundvelli 5. mgr. 57. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt og þurfa því að skjala öll viðskipti sem þeir eiga við tengda lögaðila.

Mikilvægt er að þeir aðilar sem falla undir skjölunarskylduna geti áttað sig á þeirri skyldu sem hvílir á þeim. Þau atvik sem ráða því hvort aðilar eru skjölunarskyldir eða ekki eru almennt skýr og byggja á hlutlægum mælikvarða s.s. eignarhaldi lögaðila yfir öðrum lögaðila eða sifjaréttarlegum tengslum einstaklinga. Undantekningu frá þessu er að finna í seinni másl. c-liðar 4. mgr. 57. gr. laga nr. 90/2003 þar sem fram kemur að lögaðilar teljist tengdir ef þeir eru beint eða óbeint í meirihlutaeigu eða undir stjórnunarlegum yfirráðum einstaklinga sem tengjast fjárhagslegum böndum í gegnum sameiginleg viðskipti og fjárfestingar. Erfitt getur reynst að ákvarða hvenær lögaðilar geti talist tengdir á grundvelli ákvæðisins þar sem það er mjög matskennt hvenær aðilar teljast tengjast fjárhagslegum böndum í gegnum sameiginleg viðskipti og fjárfestingar.

Í frumvarpinu er því lagt til að ákvæði seinni másl. c- liðar 4. mgr. 57. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt, þar sem fjallað er um lögaðila sem teljast tengdir vegna eignarhalds eða stjórnunarlegra yfirráða einstaklinga sem tengjast fjárhagslegum böndum í gegnum sameiginleg viðskipti og fjárfestingar, verði fellt brott.

Eftir að milliverðlagningarreglur 3.-6. mgr. 57. gr. komu til framkvæmda í byrjun árs 2014 hefur verið unnið að reglugerð í fjármála- og efnahagsráðuneytinu þar sem ákvæði um skjölunarskyldu eru útfærð nánar. Við þá vinnu hefur verið um að ræða viðtækt samráðsferli og hefur ráðuneytinu borist töluvert af athugasemdum þar sem bent hefur verið á mikilvægi þess að skýrt sé í lögum hvenær aðilar geti talist skjölunarskyldir á grundvelli íslenskra milliverðlagningarreglna.

Innlendir aðilar sem eingöngu eiga í viðskiptum við aðra innlenda aðila sem þeir teljast tengdir og eru jafnvel í samsköttun með.

Umsagnaraðilar telja rétt að gerðar séu léttvægari kröfur til innlendra aðila sem eingöngu eiga í viðskiptum við aðra innlenda aðila sem þeir teljast tengdir og eru jafnvel í samsköttun með.

Ráðuneytið getur tekið undir þessi sjónarmið og leggur til eftirfarandi tillögu til breytinga á frumvarpinu:

Eftirfarandi breyting verður á 3. gr. frumvarpsins:

Við 3. tölul. bætist nýr málslíður, svohljóðandi:

Skjölunarskylda gildir ekki um viðskipti milli tengdra lögaðila þegar allir aðilar eru heimilisfastir hér á landi.

Um breytingartillögunu:

Lagt er til að ákvæði tekjuskattslaga um milliverðlagningu verði breytt þannig að skjölunarskylda innlendra lögaðila taki aðeins til viðskipta við tengda aðila sem heimilisfastir eru erlendis eða eru með fasta starfsstöð utan Íslands.

Milliverðlagningarreglur eru skattasniðgöngureglur sem hafa það meginmarkmið að bregðast við óeðlilegri verðlagningu í viðskiptum tengdra aðila milli landa en hvati til slíkrar verðlagningar getur skapast vegna ólíkra skattareglna í ríkjum. Þannig geta tengdir lögaðilar séð sér hag í því að verðleggja viðskipti sín á milli þannig að hagnaður innan samsteypu verði til þar sem skattaumhverfi er hagstætt. Aðstaðan er önnur þegar viðskipti milli tengdra aðila eiga sér einungis stað innan sama ríkis. Í slíkum tilvikum skapast ekki sami hvati til þess að færa til hagnað með óeðlilegri verðlagningu enda eru lögaðilar hérlandis að jafnaði skattlagðir með sama hætti.

Þrátt fyrir að lagt sé til að skjölunarskyldan gildi ekki í viðskiptum milli tengdra lögaðila innanlands gilda almennar reglur 3. mgr. 57. gr. tekjuskattslaga nr. 90/2003, um að verðlagning milli tengdra lögaðila eigi að vera í samræmi við armlengdarregluna, eftir sem áður um slík viðskipti.

Advance Pricing Agreement (APA), sáttmáli ESB um afnám tvísköttunar í tengslum við endurákvörðun hagnaðar tengdra aðila, þverfaglegur starfshópur fjármála- og efnahagsráðuneytisins og fjárhæðarviðmið.

Umsagnaraðilar vilja koma á framfæri að lögfesta þurfi ákvæði um samkomulag um aðferð við verðlagningu (APA) og að Ísland eigi að gerast aðili að sáttmála ESB um afnám tvísköttunar í tengslum við endurákvörðun hagnaðar tengdra aðila. Þá telja þeir einnig mikilvægt að setja á fót þverfaglegan starfshóp í fjármála- og efnahagsráðuneytinu og hækka þurfi 1 ma.kr. fjárhæðarviðmið 5. mgr. 57. gr.

Allt eru þetta góðar ábendingar sem ráðuneytið mun taka til skoðunar við fyrsta tækifæri. Að því er varðar eins milljarðs króna fjárhæðarviðmið ákvæðis 5. mgr. 57. gr. er áréttað að fjárhæðir þessar eru mjög misjafnar milli landa og eftir ítarlega skoðun var það niðurstaða ráðuneytisins að miða við eins milljarðs króna fjárhæðarviðmið. Það á eftir að koma reynsla á það hvernig sú fjárhæð fellur að íslensku umhverfi og því ekki talið tímabært að breyta þeirri fjárhæð að svo stöddu.

Gildistakan.

Umsagnaraðilar telja ekki ljóst hvort skjölunarskylda stofnist á árinu 2014 ef farið er yfir eins milljarðs króna markið á árinu 2013 eða hvort hún stofnist á árinu 2015 ef eins milljarðs króna markinu er náð á árinu 2014.

Samkvæmt gildistökuákvæði laga nr. 142/2013 er innleiddi milliverðlagningarreglur tekjuskattslaga skyldi ákvæðið öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda 1. janúar 2014. Í frumvarpi því sem varð að lögum nr. 142/2013 segir um gildistöku í greinargerð frumvarpsins að ákvæðið öðlist þegar gildi og komi til framkvæmda 1. janúar 2014 þannig að áhrifa þess gæti fyrst við álagningu 2015 vegna rekstrarársins 2014. Ráðuneytið fær ekki séð að það sé neitt óljóst við þetta. Það er alveg ljóst að skjölunarskylda stofnast ekki fyrr en 2015 ef eins milljarðs króna markinu er náð á árinu 2014.

2. Skilyrði vegna bifreiða fatlaðs fólks sem undanþegnar eru vörugjaldi.

Ein umsögn barst vegna 18. gr. frumvarpsins. Umsagnaraðili taldi að ekki væri nógu vel gerð grein fyrir þeim skilyrta búnaði sem um væri að ræða vegna bifreiða fatlaðs fólks sem undanþegnar eru vörugjaldi í greinargerð með 18. gr. frumvarpsins.

Greinargerð með frumvarpi verður ekki breytt eftir framlagningu þess á Alþingi. Ráðuneytið vill hins vegar benda á að aldrei verður talið upp með tæmandi hætti í lögum íhlutir eða fylgihlutir eins og hér um ræðir. Það er toll- eða skattfyrivalda að meta það í hverju og einu tilfelli hvort um slíkt sé að ræða.